KOFETKE.

Javno dostopne uteži brez domneve o neomejeni licenci

Kaj morate preveriti pred gostovanjem ali spreminjanjem objavljenega modela?

UTEŽI IN LICENCE

Kontrolni seznam za pregled kartice modela in licence.

SLOVENSKA IZDAJA

september 2026
Praktična uporaba AI

Viri preverjeni 25. septembra 2026.

Model, ki ga je mogoče prenesti, je lahko uporaben, ne da bi prejemniku dajal neomejeno dovoljenje za spreminjanje, distribucijo ali prodajo vsega, kar zgradi okoli njega. Praktično vprašanje je, kaj določena izdaja dovoljuje pri določenem načrtu dobave. Izvajanje modela znotraj podjetja, namestitev na računalnik stranke in ponujanje prek gostovane storitve potrebujejo ločene postavke v tem načrtu.

Članek 09 je primerjal lokalno izvajanje, infrastrukturo v oblaku in ponudnike. Ta vodič sledi dokumentom, ki spremljajo sam model. Kot konkretna primera uporablja Qwen2.5-0.5B-Instruct in Gemma 3 1B, prilagojen sledenju navodilom. Gre za primerjavo na podlagi dokumentov, ne za preizkus kakovosti modelov, pravno potrditev ali priporočilo, da je katera od izdaj primerna za določeno podjetje. Ime, različica in veljavni pogoji so pomembnejši od slovesa družine, da je »odprta«.

Ločite dostop, gradivo in dovoljenje

Uteži so naučeni številski parametri.**[5]** Dostop do njih ni isto kot prejem izvorne kode in informacij, potrebnih za razumevanje ali ponovitev njihovega učenja. Open Source AI Definition 1.0 organizacije Open Source Initiative loči informacije o podatkih, kodo in parametre ter opisuje svobodo uporabe, preučevanja, spreminjanja in deljenja.**[5]** Ta opredelitev je koristna terminološka referenca, ne nadomestilo za sporazum, ki ureja prenos modela.

Tudi oznaka »izvorna koda je na voljo« ne odgovori na vsa vprašanja. Repozitorij lahko ponuja kodo za sklepanje, drugo gradivo pa je drugje. Licenca aplikacijskega ovoja sama po sebi ne določa licence priloženih uteži. Model, tokenizator, izvajalno programsko opremo, adapterje in morebitne priložene dokumente obravnavajte kot ločene komponente, dokler ne zabeležite njihovega izvora in veljavnih pogojev. Tega popisa ne more nadomestiti ena marketinška oznaka.

Najprej zapišite predvidena dejanja. Bodo zaposleni izvirni model samo izvajali? Ga bo ekipa dodatno učila, pretvorila njegovo obliko ali zmanjšala natančnost njegovih uteži? Bodo stranke prejele datoteke, vsebnik z njimi ali dostop do API-ja? Ti opisi določijo, katere določbe je treba pregledati. Biti morajo dovolj konkretni, da lahko druga oseba pokaže na ustrezen izdelek gradnje ali mejo storitve.

Preberite dokumente za točno izdajo, ne za oznako družine

Uradna kartica modela Qwen2.5-0.5B-Instruct opredeli repozitorij kot različico 0.5B, prilagojeno sledenju navodilom, in navede **apache-2.0** s povezavo do licenčne datoteke.[1] Pridobljena datoteka **LICENSE** vsebuje Apache License, Version 2.0, z navedbo avtorskih pravic Alibaba Cloud.[2] Dokumenta skupaj podpirata trditev o licenci te izdaje. Nobeden ne določa licence druge velikosti, starejše izdaje Qwen ali spremenjene različice, ki jo ponuja tretja oseba.

Za ponovljivost zabeležite več kot ime repozitorija. Kartico in licenco shranite z revizijo repozitorija, opaženo ob pridobitvi, kadar je na voljo. Pregled pred uvedbo naj zajame tudi zgoščene vrednosti dejanskih datotek, tokenizator in zgodovino pretvorb. Stran na veji **main** se lahko pozneje spremeni; arhiviran dokument z datumom pokaže, kaj je bilo prebrano, zgoščena vrednost datoteke pa določa, kaj je bilo dejansko pridobljeno. Ta članek ne trdi, da so bile uteži modela prenesene ali pregledane.

Pri drugem primeru Googlova kartica modela Gemma 3 opredeli različice, prilagojene sledenju navodilom, in v ocenjevalnih tabelah izrecno navede Gemma 3 IT 1B.**[6]** Pridobljeni Gemma Terms of Use, nazadnje spremenjeni 1. aprila 2026, v dodatku o veljavnosti navedejo Gemma 3.**[3]** Tu uporabljamo to povezavo med kartico modela in pogoji. Ista stran s pogoji za Gemma 4 napoti na ločeno licenco, kar je konkreten razlog, da enega sklepa ne prenesemo na celotno družino.**[3]**

Kartica modela in licenca opravljata različni nalogi. Kartica pomaga prepoznati izdajo in njene dokumentirane značilnosti; sporazum določa dovoljenja in pogoje. Če si metapodatki repozitorija, prenesene datoteke in povezani pogoji nasprotujejo, neskladje pustite odprto. Ne izberite strani, ki daje najlažji odgovor. Pred nepovratno odločitvijo o distribuciji vprašajte izdajatelja ali pridobite ustrezen strokovni nasvet.

Kaj primer z licenco Apache dovoljuje in ohranja

Apache 2.0 ob upoštevanju svojih pogojev podeljuje avtorskopravno licenco za reproduciranje, pripravo predelanih del, prikazovanje, izvajanje, podlicenciranje in distribucijo dela.[2] Zato pove več kot gola oznaka »brezplačen prenos«. Za to izdajo Qwen daje dokumentirano možnost spreminjanja in nadaljnje distribucije pod določenimi pogoji, ne le dovoljenja za raziskovanje. Ne odpravlja pa potrebe po pregledu drugega gradiva v izdelku.

Oddelek 4 distribucijo omogoča, vendar ne brez pogojev. Prejemniki morajo dobiti kopijo licence, spremenjene datoteke pa morajo vsebovati vidna obvestila, da so bile spremenjene.[2] Predelana dela, ki se distribuirajo v izvorni obliki, morajo ohraniti ustrezna obvestila o avtorskih pravicah, patentih, blagovnih znamkah in avtorstvu iz izvorne oblike dela.[2] Postopek gradnje, ki brez razlikovanja odstranjuje dokumentacijske datoteke, lahko zato odstrani gradivo, ki bi ga distributer moral ohraniti.

Obveznost glede datoteke **NOTICE** velja pod pogojem, da je ta datoteka vključena v delo: distribuirana predelana dela morajo vsebovati berljivo kopijo ustreznih navedb avtorstva na enem od dovoljenih mest.[2] Iz tega ne sklepajte, da vsak repozitorij modela vsebuje **NOTICE** ali da pogoj izpolni prazna datoteka s tem imenom. Preglejte dejanski paket izdaje in ohranite tisto, kar je zanj relevantno.

Apache 2.0 omejuje tudi pomen podeljenih pravic. Patentna licenca zadeva določene patentne zahtevke sodelujočih, določba o blagovnih znamkah pa ne daje splošnega dovoljenja za uporabo

imen ali znamk dajalca licence.[2] Delo je ponujeno brez jamstev, tudi brez jamstva o nekršenju pravic, razen če jih zahteva veljavno pravo ali če je pisno dogovorjeno drugače.[2] Dovoljenje po tej licenci ni splošno zagotovilo, da so vsi vhodi, izhodi, znamčenje ali poznejše uporabe pravno urejeni.

Zakaj primer Gemma potrebuje drugačen načrt distribucije

Pridobljeni pogoji Gemma dovoljujejo uporabo, reproduciranje, spreminjanje in distribucijo samo v skladu s sporazumom.[3] Distribucijo opredelijo tako, da vključuje tudi omogočanje dostopa do Gemma ali njegovih funkcij prek gostovane storitve, API-ja ali spletnega dostopa.[3] Ekipa ne more predpostaviti, da se določbam sporazuma o distribuciji izogne že s tem, da datoteke z utežmi ostanejo na njenem strežniku.

Oddelek 3.1 zahteva, da so navedene omejitve uporabe vključene kot izvršljive določbe v sporazume, ki urejajo uporabo ali distribucijo, in da so o njih obveščeni nadaljnji uporabniki.[3] Zahteva tudi kopijo sporazuma za prejemnike, ki so tretje osebe, ter vidna obvestila na spremenjenih datotekah.[3] Te zahteve sodijo v pregled pogodb s strankami in postopka gradnje, ne le v inženirjeve zapiske o prenosu.

Pri distribuciji, ki ne poteka prek gostovane storitve, pogoji dodatno zahtevajo besedilno datoteko **Notice** s predpisano izjavo, da je Gemma na voljo pod pogoji Gemma Terms of Use.[3] Predpisano besedilo izdajatelja v tej datoteki ohranite nespremenjeno; prevod spremljajočega uporabniškega vodiča ne

upravičuje prepisovanja predpisanega pravnega obvestila. Izjema za gostovane storitve se tu nanaša na to konkretno zahtevo glede datoteke z obvestilom, ne na oprostitev vseh drugih pogojev.

Oddelek 3.2 s sklicevanjem vključuje Gemma Prohibited Use Policy.[3] Pridobljeni pravilnik med drugim omejuje vsebine, ki kršijo pravice, določena škodljiva ravnanja in samodejno odločanje na področjih, ki vplivajo na pomembne pravice ali pravice posameznikov oziroma dobrobit, pri čemer med primeri navaja zaposlovanje in zdravstvo.[4] Celoten pravilnik preberite glede na predlagano nalogo. Opis aplikacije kot notranjega pomočnika ne odgovori na vprašanje, ali določena uporaba sodi pod omejitev.

Pogoji poleg tega predelave modela opredelijo dovolj široko, da zajamejo določene prenose z destilacijo ali učenjem na sintetičnih izhodih, namenjene temu, da bi drug model deloval podobno, hkrati pa določijo, da sami izhodi niso predelave modela.[3] To razliko je treba pregledati, preden predpostavimo, da se ločeno naučeni model učenec izogne prvotnim pogojem. Izjava, da Google ne uveljavlja pravic do ustvarjenih izhodov, je spet nekaj drugega; ista določba uporabnikom prepušča odgovornost za te izhode in njihovo uporabo.[3]

Primerjava naj ostane omejena

Naslednja tabela je pomoč pri branju dokumentov za obe imenovani izdaji, ne samodejno orodje za izbiro licence. Namesto ocene »odprtosti« namenoma ohrani vidne pogoje.

Točka pregleda	Qwen2.5-0.5B-Instruct	Gemma 3 1B, prilagojen sledenju navodilom
Dokumentarna podlaga	Kartica modela in licenca Apache 2.0 iz repozitorija.[1][2]	Kartica Gemma 3 in pogoji, katerih dodatek vključuje Gemma 3.[6] [3]
Spreminjanje in deljenje	Podeljene avtorskopravne pravice ob upoštevanju pogojev Apache.[2]	Dovoljeno v skladu s sporazumom Gemma. [3]
Obvestila	Kopija licence, obvestila o spremembah in ustrezna ohranjena obvestila; obveznost glede **NOTICE**, kadar velja.[2]	Sporazum, obvestila o spremembah in omejitvah ter predpisana datoteka **Notice** za distribucijo brez gostovane storitve.[3]
Omejitve uporabe	Preberite besedilo Apache in druge veljavne obveznosti; ne prenašajte pravilnika druge družine.[2]	Vključeni Prohibited Use Policy in zahteva po spoštovanju veljavnega prava.[3][4]
Gostovana storitev	Licence uteži ne uporabljajte namesto dejanske pogodbe o storitvi.	Gostovane funkcije so vključene v opredelitev distribucije v sporazumu.[3]

Noben stolpec ne pove, kako podjetje, ki gosti storitev, ravna z navodili modelu, dokumenti strank, dnevniki ali varnostnimi kopijami. Če do modela dostopate prek upravljanega API-ja, ločeno preglejte pogoje dejanskega ponudnika, njegove zaveze glede obdelave podatkov, nastavitve hrambe in dovoljene uporabe. Zabeležite pogodbeno pravno osebo in izdelek, ne le imena modela. To je nabavni korak, ki ga je za izbrano storitev še treba opraviti; ta primerjava ne dokazuje ravnanja s podatki pri nobenem posameznem ponudniku.

Izmišljena dobava, ki ne opravi pregleda kljub dostopnemu modelu

Archive Lane je izmišljen studio za digitalizacijo, ki za muzeje pripravlja aplikacijo za pripravo osnutkov kataložnih opisov brez internetne povezave. Zaposleni bi vsak predlagani opis preverili glede na izvorno gradivo, za uporabo katerega imajo dovoljenje. Studio obravnava zgornji izdaji, njune uporabnosti pa še ni preizkusil. Njegovo prvo licenčno vprašanje je, ali stranke prejmejo uteži. V načrtovanem namiznem paketu jih prejmejo, zato bi pregled, omejen na notranjo uporabo v studiu, zgrešil dejansko dobavo.

Predpostavimo, da studio za poskus pakiranja izbere primer Gemma ter pripravi štiri pakete za stranke za vsakega od treh podprtih operacijskih sistemov. To pomeni 4 × 3 = 12 paketov. Kontrola najde zahtevano datoteko **Notice** v 10 paketih; korak čiščenja jo je odstranil iz dveh gradenj. Delež prisotnosti je 10 / 12 ≈ 83,3 %, vendar to ni 83,3-odstotno skladna izdaja. Prizadeta paketa ne opravita določene kontrole datoteke z obvestilom, preostalih deset pa je opravilo samo to eno kontrolo.

Mehanizem je vsakdanji: model deluje tudi brez obvestila, zato uspešen preizkus zagona njegove odsotnosti ne razkrije. Popravek je, da zahtevane pravne datoteke postanejo izrecni vhodi gradnje, da se prizadeti izhodi znova zgradijo in da se sveže razpakirani končni paketi pregledajo vsak zase. Studio mora še vedno preveriti kopijo sporazuma, obvestila o spremembah in izvršljive omejitve uporabe. Dodana besedilna datoteka po neuspešni kontroli ne potrjuje preostalega načrta distribucije.

Če Archive Lane pozneje namizni paket nadomesti z gostovano spletno aplikacijo, odpre nov pregled, namesto da bi ponovno uporabil odločitev za delo brez povezave. Opredelitev Gemma še vedno vključuje gostovane funkcije, čeprav je konkretna izjema glede datoteke z obvestilom drugačna.[3] Tudi prehod z Gemma na Qwen zahteva nov popis datotek in obveznosti. Sprememba načina dobave ali zamenjava imena modela nista le kozmetična popravka stare odobritve.

Pripravite zapis pregleda, ki ga lahko preveri druga oseba

Praktičen paket za pregled poveže vsako načrtovano dejanje z določbo dokumenta in preverljivo obveznostjo pri dobavi. Ohranite točen identifikator izdaje, revizijo, kadar je na voljo, URL-je izdajatelja, datume pridobitve, besedilo licence, kartico modela in zgoščene vrednosti datotek. Zabeležite, kdo je datoteke pridobil in od katerega izdajatelja ali posrednika. Pri pretvorjeni ali dodatno naučeni različici dodajte identiteto izvirnika, metodo spremembe in pogoje nadaljnjega dobavitelja, namesto da bi nadomestili zapis o izvirnem viru.

Pred gostovanjem, spreminjanjem ali distribucijo uporabite ta kratek kontrolni seznam:

- Predvideni model in različico primerjajte z dejanskimi datotekami, kartico modela in licenco; neskladja raziščite.
- Notranjo uporabo, spreminjanje, dobavo uteži in gostovani dostop ločeno povežite z ustreznimi določbami.
- Ugotovite, katere kopije licenc, navedbe avtorstva, obvestila o spremembah in pravilnikih ter pogodbene omejitve so zahtevane.
- Predvideno uporabo preverite glede na vključene pravilnike in pridobite nasvet pri nejasnih primerih ali primerih z velikimi posledicami.
- Ločeno preverite izvajalno programsko opremo, gradivo za učenje ali prilagajanje, vhode strank in predvidene izhode.
- Pri ponudniku gostovane storitve preglejte njegovo pogodbo in ravnanje s podatki; ne sklepajte o njiju iz uteži.
- Končni paket ali pogoje storitve primerjajte s seznamom obveznosti ter vsaki nerešeni postavki določite odgovorno osebo.

Metoda vrednotenja je preizkus obveznosti, ne občutek o odprtosti. Vsaka vrstica potrebuje izvorno določbo, zadevno komponento, mesto izvedbe in opaženi dokaz. Pri obvestilu v paketu za delo brez povezave sta dokaz lahko zahtevana datoteka in točno besedilo v razpakirani dobavi. Pri pogodbeni omejitvi za nadaljnje uporabnike preverjanje prisotnosti datoteke ne zadošča: ustrezen sporazum potrebuje vsebinski pregled. Pri

vsaki postavki označite, ali je obveznost izpolnjena, ali za ta primer ne velja (z obrazložitvijo) ali pa ostaja nerešena; že en kritičen nerešen pogoj lahko ustavi dobavo.

Pregled ponovite ob spremembi izdaje, pogojev izvirnega izdajatelja, metode spreminjanja, uporabe pri stranki ali načina dobave. Tehnična primernost, licenčni pogoji in širše pravne obveznosti naj ostanejo ločene odločitve z imenovanimi odgovornimi osebami. Zapis za točno izdajo omogoča utemeljiti omejen sklep: ti dokumenti so bili pregledani za te datoteke in to predlagano uporabo. Iz javno dostopnih uteži ne naredi neomejenih pravic.

Viri

Številke virov veljajo za ta vodnik. Povezave vodijo do izvirnih dokumentov. Pred uporabo preverite besedilo, pogoje uporabe in razpoložljivost storitev.

[1] Qwen2.5-0.5B-Instruct model card
https://huggingface.co/Qwen/Qwen2.5-0.5B-Instruct/raw/main/README.md

[2] Qwen2.5-0.5B-Instruct: Apache License, Version 2.0
https://huggingface.co/Qwen/Qwen2.5-0.5B-Instruct/raw/main/LICENSE

[3] Gemma Terms of Use
https://ai.google.dev/gemma/terms

[4] Gemma Prohibited Use Policy
https://ai.google.dev/gemma/prohibited_use_policy

[5] The Open Source AI Definition – 1.0
https://opensource.org/ai/open-source-ai-definition

[6] Google Gemma 3 model card
https://ai.google.dev/gemma/docs/core/model_card_3